

Dins l'OTAN, finalment

El PSOE pot considerar els resultats d'aquest referèndum com una victòria justa, però del tot tranquil·litzadora. Mentrestant, els partits i les organitzacions partidaris del vot negatiu no els consideren una derrota, ben al contrari del Grup Popular, que ha estat testimoni d'una abstenció escassa.

V. Partal

Eren les 9.37 de la nit del passat dia dotze. Una redactora d'EL TEMPS assistia al recompte dels vots en una taula electoral situada tot just dues portes més amunt de la de la redacció. Quan el president proclamà els resultats, arribaren immediatament al setè pis de la finca del número quaranta de Baró de Càrcer, a la redacció del nostre setmanari. Havia guanyat el no, i volia ser un símbol. Un símbol que es creuà amb el que en aquell mateix moment difonien les ones de la ràdio des de la seu central a Madrid del Partit Socialista Obrero Espanyol. Allí, al carrer de Ferraz, es brindava amb xampany, Delapierre. Els militants socialistes celebraven ja un triomf ajustat, que consolidava democràticament la seua opció atlantista.

Als locals de la Societat el Micalet de València, des que a les vuit de la nit es tancaren les taules de votació, militants i simpatitzants del moviment pacifista començaren a convergir de cara a una pantalla on s'oferien dades que no permetien un excessiu optimisme. Les cafores llargues del principi van fer pas a una certa resignació i a una valoració optimista dels resultats. Per a destacats membres de la Coordinadora Pacifista, «la importància del referèndum era prèvia al resultat. Era important que en un país europeu es forçàs el Parlament a sotmetre una decisió d'aquesta classe a referèndum popular». Els pacifistes consideraven el quasi quaranta per cent de vots negatius com un resultat apreciablement bo, que permetia «exigir, a partir d'ara, al govern el compliment de les tres condicions que s'especificaven en

la papereta de vot, reafirmar el moviment pacifista i dificultar al màxim les intencions en matèria de política exterior del govern de Felipe González».

A la seu del PCPV la valoració del resultat no era tan positiva. Mario Caballero, membre de la direcció dels comunistes a València, no estava

una base molt sòlida i àmplia, des de la qual poder treballar per la pau». La inexistència d'un consens social sobre l'Aliança Atlàntica era destacada també a la seu del partit valencianista, els apoderats electorals de la qual, anecdòticament, havien actuat durant tota la jornada electoral com a apoderats d'Euskadiko Eskerra, que els havia cedit la seua representació parlamentària que ho permetia.

A la seu valenciana del PSOE, el president Joan Lerma tardava a arribar. Al matí, en el moment de la votació havia estat entrevistat per les càmeres de TV3, que recolliren, en català, la seua primera valoració electoral esperançada. Aitana, mentrestant, difonia pel circuit estatal les imatges d'una fallera, vestida amb el seu uniforme reglamentari i depositant el vot.

Per al conseller d'Administració Pública, Vicent Soler, «la victòria és important, perquè indica que s'ha comprès el missatge progressista que el PSOE pretenia explicar i ens consolida com a partit, mentre demostra que som capaços de fer arribar el nostre missatge a tots els ciutadans.

El televisor instal·lat a la seu del PSOE mostrava, mentrestant, les imatges de la celebració a la plaça del Rei de Barcelona de la victòria del no a Catalunya. Una

celebració que era acollida amb indisimulats somriures de destacats dirigents socialistes.

«La victòria ha estat de tots els que creiem en la pau», manifestava el president de la Diputació de València, Antoni Asunción, que afegia tot seguit: «indistintament que haguéssim votat sí o no». Els resultats a nivell del País Valencià indicaven una forta victòria del sí a la província d'Alacant i victòries ajustades a Castelló i València.

Felipe Gonzalez: «Ha guanyat Espanya».

massa d'acord amb el fet de parlar d'una victòria moral, tot i que valorava com a important «el fet que tanta gent haja votat pel no, superant la diferència evident de mitjans entre els uns i els altres». Els comunistes manifestaven també la voluntat de seguir donant suport al moviment pacifista i d'iniciar una campanya contra les bases nord-americanes.

Per la seua banda, Ernest Garcia, d'UPV, feia notar: «s'ha aconseguit

El no del Principat

A Barcelona la victòria del no ja era pública i celebrada, enmig de les imatges de la televisió que mostraven el partit de futbol entre el Barcelona i l'Atlètic de Bilbao al Camp Nou.

A Girona i Barcelona des de primera hora, la victòria era clara. Per al dirigent socialista Raimon Obiols, la causa de la derrota, calia buscar-la en «la indefinició de Convergència, que no ha tingut la generositat i el sentit de responsabilitat que calia». Per a Obiols, «Convergència ha jugat amb foc».

rèndum, que mostraven una aflluència de votants que tocava el seixanta per cent de l'electorat, fet que permetia encara mantenir una certa decorositat a la Coalición Popular, que havia arribat a veure's com la principal perdedora de la consulta.

Un cinquanta-dos per cent de l'electorat a nivell de tot l'estat s'ha manifestat en favor de la permanència en l'Aliança Atlàntica, un resultat que era viscut amb una gran alegria, no només a les seus del PSOE, sinó també en les cancelleries dels països membres d'aquesta aliança militar, que, lentament, començaven a emetre

dels principals líders del PSOE. Cap a la mitjanit, ja es considerava com a dades quasi definitives el 64'2 per cent de participació, amb un 55'87 per cent a favor del sí i un 36'03 de vots negatius. Una abstenció considerablement més baixa que a nivell d'estat i un sí més pronunciat, en un país on el PSOE domina majoritàriament totes les institucions.

Les darreres declaracions de la nit arribaven als mitjans de comunicació valencians. Per a Segundo Bru, conseller d'Indústria i Comerç, «s'ha demostrat la voluntat europea del País Valencià». L'alcalde de València, Ri-

Una campanya que ha desgastat quasi totes les forces polítiques.

El senador independent a les llistes del PSC-PSOE per Girona Francesc Ferrer i Gironès protagonitzà una de les actituds més espectaculars del dia, en negar-se a votar si les paperetes no eren en català. Ferrer havia presentat un recurs al parlament espanyol sobre el mateix tema, recurs que no li havia estat contestat.

Per als dirigents de Convergència i Unió, la valoració es resumia en les paraules de Miquel Roca, pronunciades durant una reunió de premsa convocada poc després de conèixer els primers resultats fiables: «És positiu que Espanya hagi decidit romandre a l'OTAN, però cal recalcar la important insatisfacció popular per tal com ha dut el PSOE el tema. A Catalunya s'ha manifestat particularment un fort rebuig al Partit Socialista».

Un rebuig al Partit Socialista que era molt comentat a Madrid en els centres on s'acumulaven les dades. Era evident que el vot majoritàriament contrari a l'OTAN del Principat, Navarra, el País Basc i les Illes Canàries mostrava un cert sentiment nacionalista o, almenys, d'impermeabilitat a les consignes emanades del poder central.

Prop ja de la mitjanit es donaven a conèixer els resultats finals del refe-

declaracions públiques congratulant-se de la decisió «madura» de l'electorat espanyol.

Un trenta-nou per cent de vots no, a nivell de l'estat, es veia especialment reforçat amb els resultats d'Euskadi i Catalunya.

Al Principat, les quatre demarcacions electorals mostraven la victòria dels partidaris d'abandonar l'OTAN, amb uns percentatges que, en el cas de Lleida i Barcelona, superaven el cinquanta per cent. A Girona s'acostaven al cinquanta-tres per cent i a Tarragona la victòria era més estreta, però encara donava per a superar en un dos per cent llarg els partidaris del sí.

Pel que fa al País Valencià, convé ressaltar-ne la lentitud a l'hora de fer públics els resultats i les declaracions

card Pérez Casado, cloïa, amb un cert aire majestuós, la jornada: «La vida continua, des de la llibertat, la seguretat i l'esforç per la pau, que és el que tots voliem».

Passades les dotze, finalment, Joan Lerma, flanquejat per Garcia Miralles i Cebrià Ciscar, ho rematava: «Cal destacar una participació important, amb un sí considerable. Tots els qui han votat no i ho han fet per la pau, la seguretat i el progrés poden sentir-se'n satisfets. Pel que fa als valencians, he de dir que sempre hem tingut vocació europea, i això s'ha traduït en un vot positiu. Crec que no es votava cap partit, sinó per una opció de futur, per Espanya i per la Comunitat Valenciana».